

Bilag til datastrategi: Beskæftigelsesministeriets dataetiske retningslinjer

December 2020

Formål

Beskæftigelsesministeriet vil være en myndighed med en klar og stærk dataetik. Som en del af ministeriets koncernfælles datastrategi opstiller vi en række dataetiske retningslinjer, som skal understøtte, at Beskæftigelsesministeriet kan være i front med at bruge data og digitale muligheder, mens persondata og virksomhedsdata samtidig beskyttes. Når Beskæftigelsesministeriet anvender data til fx at forbedre løsninger på ministeriets område, har vi borgere og virksomheder i centrum for vores dataarbejde, så de får den primære gavn af den databehandling, vi foretager os.

Dataetik handler om en ansvarlig brug af data og teknologi. Dataetik bygger dermed på samme fundament som GDPR, men dataetik er samtidig bredere end GDPR. Det drejer sig både om, at det skal være tydeligt, hvordan og hvorfor vi som myndighed indsamler, opbevarer, bruger og udstiller data, men også om en stillingtagen til, hvordan data bliver anvendt til gavn for borgere, virksomheder og samfundet.

Beskæftigelsesministeriets dataetiske retningslinjer skal sætte retningen for vores brug af data til vigtige politiske og samfundsrelevante formål på den ene side og individets rettigheder, herunder ret til privatliv, på den anden. Retningslinjerne skal fungere som operationelle anvisninger, der dels indskærper, hvornår der er dataetik i spil og dels sætter retningen for, hvad vi anser for at være etisk forsvarligt i arbejdet med data på ministeriets område. På den måde skal de dataetiske retningslinjer sørge for, at etikken følger med i vores brug af data og teknologi.

Formålet med Beskæftigelsesministeriets dataetiske retningslinjer er videre at sætte fokus på de etiske overvejelser, der er vigtige at have i dataarbejdet på tværs af koncernen. Der kan eksempelvis være dataetiske overvejelser i forbindelse med profilering af ledige eller ved risikobaseret udtag af virksomheder til tilsyn. Det er derfor nødvendigt, at Beskæftigelsesministeriet aktivt tager stilling til, hvordan det er etisk forsvarligt at bruge data og teknologi til fx forudsigelser.

Beskæftigelsesministeriets dataetiske retningslinjer

Beskæftigelsesministeriets dataetiske retningslinjer er:

1. Beskæftigelsesministeriet sikrer transparens om vores brug af data

Beskæftigelsesministeriet kommunikerer altid om brugen af data i et letforståeligt og lettilgængeligt format, så det er klart og tydeligt:

- Hvilke data Beskæftigelsesministeriet er i besiddelse af, og hvor data kommer fra
- Hvilke data Beskæftigelsesministeriet deler og med hvem
- Hvordan og til hvad Beskæftigelsesministeriet bruger data, herunder hvilke typer data der har betydning i fx analyser, sagsbehandling og afgørelser.

Vi vil konkret sørge for at samle oplysninger om vores dataarbejde, når vi på fx bm.dk henviser til ministeriets platforme med åbne data. Vi fokuserer samtidig på at forklare, at vi anvender data til at skabe bedre og mere effektive løsninger på ministeriets område – til gavn for borgere, virksomheder, kommuner og a-kasser. På den måde skal det stå klart, hvordan Beskæftigelsesministerietss arbejde med data sker med udgangspunkt i en forpligtelse til at bruge data bedre under hensyntagen til den enkelte borger eller virksomhed.

2. Beskæftigelsesministeriet tydeliggør konteksten for data og digitale løsninger

Beskæftigelsesministeriet har fokus på, at data ikke altid er objektive. Vi bestræber os derfor på at sætte data i kontekst – fx ved at beskrive, hvordan og hvorfor de er indsamlet samt forklare, hvordan data skal fortolkes. Vi tydeliggør dermed, hvad konkrete data skal ses i sammenhæng med. Vi vil tilsvarende specificere konteksten for anvendelsen af fx algoritmer, kunstig intelligens og anden teknologi, så omverden får indsigt i, hvordan vi anvender tekniske løsninger i vores arbejde. Det gør vi for at understøtte, at vores dataindsamling og brug af teknologi er gennemskuelig for den enkelte borger eller virksomhed. Derfor benytter Beskæftigelsesministeriet heller ikke algoritmebaseret databehandling, hvor der ikke kan sikres transparens om, hvilke oplysninger vi anvender.

3. Beskæftigelsesministeriet forankrer en dataetisk ansvarlighed i hele organisationen

Beskæftigelsesministeriet har fokus på at efterleve det ansvar, vi som offentlig myndighed har for at sikre en korrekt brug og beskyttelse af data. Denne etiske ansvarlighed vil vi desuden sikre gennem et aktivt arbejde med de dataetiske retningslinjer på tværs af hele koncernen. Beskæftigelsesministeriet vil skabe vidensdeling og awareness om dataetik i hele koncernen og sikre forankring af etisk ansvarlig brug af data og teknologi.

